

وسایل نوین ارتباطی؛ تهدیدی جدی برای کودکان

باید پذیرفت تکنولوژی‌های جدید شرایط مناسبی را برای زندگی مهیا می‌سازد، اما قرار دادن برخی ابزارهای دیجیتال در دست کودکان شرایط نامناسبی را برای آنان فراهم می‌آورد.

به گزارش خبرگزاری فارس از گرگان، باید پذیرفت تکنولوژی‌های جدید شرایط مناسبی را برای زندگی مهیا می‌سازد، اما قرار دادن برخی ابزارهای دیجیتال در دست کودکان شرایط نامناسبی را برای آنان فراهم می‌آورد.

این شرایط نامناسب جدا از فقدان توازن فرهنگی و آموزشی یک کودک پیرامون جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کند، ممکن است به وی آسیب‌های فراوانی وارد سازد.

این وضعیت زمانی بغرنج می‌شود که با توجه به افزایش آگاهی کودکان، آنان را وارد شبکه‌های اجتماعی می‌کند و ناخواسته با جامعه‌ای روبه‌رو می‌شوند که در حد سن و سال آنان نیست.

شاید یک پدر و مادر از آینده پراسیبی که با خرید یک موبایل یا تبلت برای فرزندشان مهیا می‌کنند، خبر نداشته باشند، اما این واقعیت است که در اختیار قرار دادن این وسایل ارتباطی برای کودکان، لطف نیست، بلکه با دست خود فرزندانشان را دچار مشکلاتی می‌کنیم که برای حل آن هیچ برنامه‌ای نداریم.

پدران و مادران گرگانی باید بپذیرند، در شرایط فعلی حتی بسیاری از افراد بزرگسال جامعه نیز فرهنگ استفاده از این وسایل مدرن را ندارند و بسیاری از فرصت‌طلبان نیز منتظر هستند تا از چنین فرصت‌هایی برای پیشبرد برنامه‌های غیرانسانی خود بهره گیرند.

* وسایل نوین ارتباطی، فرصت بازی با هم‌سالان را از کودکان می‌گیرد

حضور کودکان در شبکه‌های اجتماعی مانند وایبر، تانگو، اینستاگرام، لاین و دیگر شبکه‌های اجتماعی که تعدادشان نیز کم نیست، نه تنها چیزی به فرزندانشان اضافه نمی‌کند، بلکه ضمن زدودن تمرکز از آنان، بهترین فرصت زندگی را برای آموختن درس و تجربه زندگی بیشتر در کنار خانواده و کودکان هم‌سال را از آنان می‌گیرد و حتی ممکن است در وضعیت تحصیلی دیگر دوستان هم‌کلاسی وی نیز اثر منفی بگذارد.

یک کارشناس روانشناسی در گرگان با اشاره به ویژگی‌های فضای مجازی گفت: وسایل ارتباطی جدید، موجب می‌شود کودکان از بازی‌های فیزیکی در فضای واقعی وارد بازی در فضاهای مجازی شوند.

* فقدان مدیریت وسایل ارتباطی آسیب‌های مهلکی به کودکان وارد می‌کند

محمد تاجی خاطرنشان کرد: چنانچه دور شدن از فضاهای واقعی مدیریت‌شده نباشد، می‌تواند مسئله‌ساز شود و حتی آسیب‌های روانی مهلکی را به روحیه لطیف این قشر کم سن و سال و بی‌تجربه وارد سازد.

وی تصریح کرد: چشم و هم‌چشمی در خرید وسیله‌ای مانند تبلت در جامعه‌ای که هنوز بافت سنتی فرهنگی در آن جریان دارد، موجب شده تا با ارزش‌گذاری کاذب، کودکان و نوجوانان به خاطر داشتن این تکنولوژی به هم پز داده و احساس برتری کنند.

تاجی با اشاره به راهکار مناسب برای برخورد با این موضوع در گرگان اذعان کرد: بهترین راهکار این است که اولاً بازی‌های کودکان را در این وسایل مدیریت کنیم و سپس به آنان گوشزد کنیم، تبلت نیاز نیست و ارزش محسوب نمی‌شود.

* باید به کودک بفهمانیم تبلت نیاز کاذب است

وی یادآور شد: با کودکان صحبت کنیم و به آنان بگوییم، تبلت یا داشتن موبایل نشانه باسوادی، دارای کلاس بودن و خوشحال‌تر بودن نیست و نباید به خاطر داشتن آن احساس غرور کنند و به دیگر بچه‌ها پز بدهند.

این کارشناس روانشناسی در زمینه چگونگی روبه‌رو شدن با این تکنولوژی افزود: باید با کودکان صحبت کنیم و به او بفهمانیم

تبلت نیاز کاذب است و ما بدون آن نمی میریم، البته ممکن است بگوید بدون تبلت احساس غمگینی می‌کنم. جواب این است که اشکالی ندارد، باید با احساسات منفی کنار آمد، قرار نیست همیشه احساس شادی کنیم. در عوض باید به او کمک کنیم به روش‌های دیگر در درس، ورزش و غیره پیشرفت کند.

* کودک در فضای مجازی نباید بیش از یک ساعت بازی کند

تاجی ادامه داد: اگر فرزندمان تبلت دارد باید توجه کنیم برای سن وی بازی‌هایی مناسب است که کودک را دچار خشونت بازی‌های رایانه‌ای نکند.

وی اضافه کرد: وسایلی مانند تبلت، موبایل و لپ‌تاپ می‌تواند جنبه‌های آموزشی نیز داشته باشد و می‌توان از بازی‌های آموزشی هم کمک گرفت. نکته مهم این است که برای استفاده از تبلت برای کودکان قوانینی تعیین کنیم.

تاجی خاطرنشان کرد: مشکل جامعه ما این است که قبل از آنکه فرهنگ استفاده از وسیله‌ای را داشته باشیم، آن وسیله در جامعه ما زیاد می‌شود و با توجه به این موضوع کودک در فضای مجازی نباید بیش از یک ساعت بازی کند، حتی اگر بازی آموزشی داشته باشد.

یک روانشناس کودک نیز معتقد است، خرید زود هنگام تبلت و گوشی برای کودکان مضر است و فرصت‌های رشد را از آنان می‌گیرد.

* خرید زود هنگام تبلت فرصت‌های رشد را از کودکان می‌گیرد

سینا سعادتی اظهار کرد: خرید تبلت و گوشی تلفن همراه برای کودکان در سن پایین به غلط رسم شده و پیامدهای مثبت و منفی را به همراه دارد.

وی ادامه داد: خرید این وسایل آن هم با قیمت‌های گزاف موجب می‌شود کودکانی که گوشی تلفن همراه و تبلت ندارند، کمبود آن را حس کنند، کمتر در جمع حاضر شوند و از اعتماد به نفس آنان کاسته شود.

سعادتی یادآور شد: ایجاد هیجانات فراوان از دیگر پیامدهای استفاده از تبلت و گوشی در کودکان در سنین پایین است و این تجهیزات آنچنان برای کودکان جاذبه دارد که همین دلمشغولی، فرصت رشد، تربیت و خلاقیت را از آنان گرفته و خلأهای شخصیتی و تربیتی در کودکان ایجاد می‌کند.

وی با تأکید بر استفاده صحیح از این تکنولوژی برای آموزش کودکان افزود: می‌توان با کمک تبلت به بچه‌ها نقاشی و طراحی یاد داد و یا آنها را ترغیب کرد پیام‌های آموزنده برای هم ارسال کنند، اما بهتر است خانواده‌ها مدت‌زمان استفاده از تبلت و موبایل را برای کودکان خود محدود کنند.

این روانشناس کودک به خانواده‌ها توصیه کرد: خانواده‌ها نگذارند استفاده از این امکانات الکترونیکی جدید، فرصت بازی‌های دیگر، کتاب خواندن، قصه شنیدن و... را از کودکان بگیرد.

* نمی‌توان سن خاصی را برای استفاده از تبلت جایز دانست

سعادتی با تأکید بر این نکته که نمی‌توان سن خاصی را برای استفاده از تبلت جایز دانست، تأکید کرد: استفاده از این وسایل در هر سنی باید در زمان محدود و با فرهنگ صحیح در جهت استفاده درست، همراه باشد.

البته باید پذیرفت اگرچه تبلت برای کودکان جامعه ما هنوز شرایط مناسبی برای بهره برداری ندارد اما در کشورهای پیشرفته در مدرسه از این وسیله ارتباطی به عنوان دفتر مشق و کتاب استفاده می‌شود.

مطالب درسی در این کلاس‌ها هم در تابلو الکترونیکی و هم در تبلت دانش‌آموزان ثبت و ضبط می‌شود و دانش‌آموز می‌تواند هر زمان که بخواهد به برنامه‌های آن ساعت خاص رجوع کند، بنابراین با استفاده از این تکنولوژی از مصرف کاغذ و دفتر به تدریج کاسته می‌شود و ضمن حفظ محیط زیست، کارخانه‌های کاغذسازی و کارگاه‌های تولید دفتر و مداد، نوع تولیدات خود را تغییر می‌دهند.

* برنامه‌ریزی آموزش و پرورش گلستان برای مشاوره به خانواده‌ها

اما آسویی که این کار برای مباحث آموزشی دارد این است که ضمن ایجاد خلل در روند آموزش نگارش کودکان، خوشنویسی و خطاطی را نیز در معرض فراموشی قرار می‌دهد.

وسایل الکترونیکی می‌تواند ساعت‌ها وقت انسان را بگیرد اما با توجه به اینکه کودکان حداقل روزی یک ساعت به فعالیت فیزیکی احتیاج دارند، باید ساعات استفاده کودک از تبلت و وسایلی از این دست را محدود کرد.

طبق این نظر علمی، مدت زمانی که کودکان مجاز به استفاده از تبلت هستند با توجه به سنشان متفاوت است. این میزان برای کودکان چهار تا پنج سال روزی نیم ساعت، 6 تا هفت سال روزی یک ساعت و هفت سال به بالا روزی دو ساعت کافی است.

طبق نظر پژوهشگران بهتر است که والدین حین فعالیت کودکان با تبلت، کنار آنها بنشینند تا به نوعی فعالیت آنها را زیر نظر داشته باشند و هم اینکه بعضی موارد را به کودکان آموزش دهند.

طبق گفته محققان، فعالیت بدنی و کارهای عملی برای کودک و رشد ذهنی کودک موثرتر و بهتر از محدود کردن کودک به وسایل الکترونیکی است.

در شرایط کنونی که به دلیل ترویج فرهنگ غلط در جامعه این وسایل در دست کودکان هفت ساله نیز دیده می‌شود، باید آموزش و پرورش گلستان و سایر استان‌ها نیز با فعالسازی نهادهای مشاوره‌ای برای خانواده‌ها، موضوع را جدی‌تر مورد توجه قرار دهند تا تکنولوژی جدید، این نسل را به بیراهه رهسپار نکند.